

SYDKUSTENS TEMAN INFÖR KOMMUNALVALET 2021

Tillgången till högklassig utbildning och kultur på svenska är en garanti för en levande tvåspråkighet. Då samhället förändras och verksamheten i kommunerna utvecklas och omprövas, behövs en medvetenhet om vilka konsekvenser olika beslut leder till. Inför kommunalvalet i april 2021 vill Sydkustens landskapsförbund r.f. rikta uppmärksamheten mot dessa centrala frågor:

1. En kvalitativ och trygg småbarnspedagogik:

Den rådande bristen på behörig personal inom småbarnspedagogik är akut inom huvudstadsregionen och inom flera områden i Nyland och Åboland.

Tillgången på behörig personal behöver säkras. För att se flera sökande till ett yrke inom småbarnspedagogiken behöver vi både fokusera på arbetsförhållanden för de anställda och lyfta branschens attraktion. För det här krävs också ett ökat samarbete över kommun-, organisations- och utbildningsanordnargränser.

2. En trygg och utvecklande eftermiddagsverksamhet för de yngsta eleverna:

Eftermiddagsverksamhetens betydelse ökar. Hela 78% av de svenskspråkiga barnen i åk 1 och 61% av barnen i åk 2 deltar i eftermiddagsverksamheten. Ändå arbetar flera ledare inom verksamheten i osäkra arbetsförhållanden med snuttifierade arbetsavtal och låga löner samt ofta ganska ensamma.

Ett tätare samarbete mellan skola och eftermiddagsverksamhet ger bättre grund för en trygg vardag såväl barnen som de vuxna. Genom att knyta an den engagerade personalen till skolans övriga verksamhet kan också arbetsförhållandena ändras och en kontinuerlig trygg skolvardag erbjudas för de yngsta i skolan.

3. En skola med behöriga lärare och tillräcklig elev- och studiehandledning samt elevvård:

Ett starkt definierande särdrag för den svenskspråkiga utbildningen är bristen på likvärdighet i personaltillgång. Speciellt i södra Finland finns det varken en godtagbar tillgång på personal inom klass- och speciallärare men inte heller studiehandledar-, elevvårds- eller psykologtjänster på svenska. Den utvidgade läroplikten kommer att ytterligare ställa krav på skolan och på personalen.

Kommunerna har små möjligheter att påverka själva utbudet av studiehandledar- eller klass- och specialklasslärarutbildningar. Men för sin personal kan de underlätta deltagandet i behörighetsgivande utbildning och fortbildning. Samtidigt behövs samarbete mellan kommuner och utbildningsanordnare samt med staten för att avhjälpa situationen.

4. Mera skriv- och läspedagogik på lika villkor

Utvärdering av de svenskspråkiga skolorna i Finland efterlyser satsningar på elevers skrivande samt större regional jämlikhet, smidigare lärtigar över stadiegränser, samt mer fortbildning i läs- och skrivkompetens för alla lärare.

Tendenserna till sjunkande resultat i läsförståelse i allmänhet och ökande klyfta mellan svaga och starka läsare i synnerhet, samt ökande glapp mellan svaga pojkar och starka flickor har direkta återspeglings på elevers skrivkunnighet. Det finns ett behov av skriv- och genrepedagogisk kompetensutveckling i de finlandssvenska skolorna och för en fortsatt satsning på läsning i kommunerna.

5. Tillgång till konstundervisning på lika villkor i alla kommuner och ett rikt kulturliv i kommunerna:

Möjligheter att utöva och konsumera konst och kultur är centrala för invånarnas välmående. Ökad kreativitet, empatiförmåga och förstärkta kommunikationsfärdigheter är endast några av de positiva effekterna av skapande verksamhet och kulturupplevelser.

Genom att erbjuda grundläggande konstundervisning på lika villkor åt barn och unga samt genom ett brett utbud av olika konstformer säkras tillgången till meningsfull fritidsverksamhet som stärker individernas personliga uttrycksmöjligheter.

Kultur på svenska gagnas av samarbete över kommungränserna och nya initiativ. Det här möjliggör att olika åldersgrupper samt både professionella och icke yrkesmässiga utövare kan konsumera, utöva och ge uttryck åt betydelsefull kultur. I det här ingår också att värdesätta den svenskspråkiga skärgårds- och kustkulturen för att kunna föra kulturarvet vidare till kommande generationer.

Mera information:

Silja Borgarsdóttir Sandelin

Ordförande, tfn 050 366 8291

Christel Björkstrand

Direktör, tfn 050 351 3038, christel.bjorkstrand@sydkusten.fi